

Daniela Kaňková

Použití sloves ser a estar ve španělštině a katalánštině

(analýza založená na jazykových korpusech)

Posudek vedoucí bakalářské práce

Předkládaná práce si klade za cíl ověřit, do jaké míry je v používání sloves *ser* a *estar* možné vypořádat vliv španělštiny na katalánštinu, přičemž autorka staví svou analýzu zejména na materiálu získaném z jazykových korpusů.

V úvodní části práce nás autorka seznamuje s obecnými pravidly pro užívání sloves *ser* a *estar* v obou jazycích. Pečlivě cituje sekundární literaturu, překládá všechny uvedené příklady a rozsah informací, které předkládá, je poměrně velký. V této části práce však bohužel zároveň postrádám poněkud větší nadhled a schopnost zobecnění. Text působí spíše výčtovým dojmem, autorka vrší celou řadu dílčích poznatků, postupuje však podle jednotlivých gramatik, s nimiž pracuje, a čtenář se tak místy nemůže zbavit dojmu, že tatáž informace je jen v mírně odlišné formulaci předkládána vícekrát. Toto je snad nejvíce patrné v kapitole 5, která má shrnout hlavní rozdíly mezi použitím zmíněných sloves ve španělštině i katalánštině. Informace jsou zde podány v relativně krátkém souvislém textu, v němž je však pro čtenáře opět poněkud náročné se orientovat (zvláště uvážíme-li, že zkoumaná slovesa mají v obou jazycích totožnou podobu, chvílemi je tedy obtížné rozeznat, o kterém jazyce autorka hovoří, což platí i pro ostatní kapitoly). Je škoda, že autorka neshrnula informace například prostřednictvím tabulky, případně nepoužila vlastní ukázkové věty (či věty z korpusu), které by problematiku lépe demonstrovaly. Z textu rozhodně nemám dojem, že by toto bylo dáno tím, že autorka sama problematice přesně neporozuměla, jen ne zvolila nejšťastnější způsob, jak informace předat čtenáři.

Druhá část práce je tvořena korpusovými analýzami provedenými v korpusech InterCorp a Araneum Hispanicum Maius (který spíše nedopatřením obsahuje také webové stránky katalánské). Zde je třeba si uvědomit, že jazykový materiál, který měla autorka k dispozici, je do značné míry omezený, pokud by měla k dispozici opravdu rozsáhlý a žánrově vyvážený korpus, bylo by její zkoumání v mnohém snazší a také výsledky by byly rozsáhlejší. Autorka se toto snaží kompenzovat pečlivou prací s korpusem a precizním uváděním jednotlivých příkladů, u nichž oceňuji mimo jiné i zcela jednotnou formální úpravu a překlad do češtiny. Je možná škoda, že tato část práce je z velké části prací katalanistickou a autorka se nepokouší

o systematictější srovnávání se španělštinou. Jednotlivé dotazy jsou opět formulovány velmi pečlivě (autorka se navíc musela vypořádat s faktem, že katalánský korpus není lemmatizován), v rámci paralelního korpusu by však jistě bylo možné nalézt i více materiálu španělského, případně celé vyhledávání vést přes španělštinu, jejíž subkorpus lemmatizován je.

K interpretaci jednotlivých vzorků mám jednu hlavní otázku. Autorka prakticky veškerá nenormativní užití sloves připisuje pronikání španělštiny do katalánštiny. Je tomu opravdu ve všech případech tak, nebo by bylo možné najít i důvody jiné? Problematická se mi v této souvislosti jeví například věta *Jo només fa un any que sóc aquí* uvedená na str. 26, již autorka také odůvodňuje vlivem španělštiny (viz str. 27). Toto vysvětlení nepovažuji za pravděpodobné vzhledem k tomu, že španělština by v témže kontextu použila sloveso *estar*.

Jako zdařilou a zajímavou hodnotím kapitolu sedmou, kde se autorka naopak zabývá vlivem katalánštiny na španělštinu a za pomoci korpusu CORPES XXI zkoumá použití konstrukcí *como sea que* a *ni que sea*, které bývají tradičně hodnoceny jako katalanismy. V závěrečné kapitole pak autorka shrnuje nejdůležitější závěry své práce a přináší zhodnocení dílčích výsledků.

Po formální stránce je práce připravena pečlivě (již jsem zmiňovala velmi hezký a jednotný způsob uvádění příkladů z korpusu), nacházím jen zanedbatelné množství překlepů a drobných chyb (např. slovo *sudiji* na str. 6).

Práce se jako celek vyznačuje poctivým a pečlivým přístupem k materii, snahou být co nejpřesnější a nevynechat žádný důležitý rys, což hodnotím velmi kladně. Bohužel tato autorčina snaha vedla také k tomu, že práce místy působí příliš výčtově a ilustrovány jsou i jevy neproblematické. Nemohu se zbavit dojmu, že zde chybí větší nadhled a schopnost skutečně kontrastivního pohledu na danou problematiku. S uvážením výše řečeného, tedy musím práci předběžně hodnotit známkou *velmi dobře*.

V Praze 23. května 2017

PhDr. Dana Kratochvílová, Ph.D.